

DOSTOSOWANIA WARUNKÓW I FORM PRZEPROWADZANIA EGZAMINU ÓSMOKLASISTY W ROKU SZKOLNYM 2023/2024

Na podstawie art. 9a ust. 2 pkt 10 lit. a tiret trzecie ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty¹ podaję informację o szczegółowych sposobach dostosowania warunków i form przeprowadzania **egzaminu ósmoklasisty** do potrzeb:

- 1) zdających ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym,
- 2) uczniów, o których mowa w art. 165 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe² (cudzoziemców),
- 3) uczniów – obywateli Ukrainy, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa³ albo którzy przebywają legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w przypadku gdy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium Ukrainy od dnia 24 lutego 2022 r. w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa, zwanych dalej „uczniami – obywatelami Ukrainy”.

1. Dostosowanie **form** egzaminu ósmoklasisty polega na przygotowaniu odrębnych arkuszy dostosowanych do potrzeb i możliwości zdających.
2. Dostosowanie **warunków** przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty polega między innymi na:
  - 1) zminimalizowaniu ograniczeń wynikających z niepełnosprawności, niedostosowania społecznego lub zagrożenia niedostosowaniem społecznym ucznia,
  - 2) zapewnieniu uczniowi miejsca pracy odpowiedniego do jego potrzeb edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych,
  - 3) wykorzystaniu odpowiedniego sprzętu specjalistycznego i środków dydaktycznych,
  - 4) odpowiednim przedłużeniu czasu przewidzianego na przeprowadzenie egzaminu ósmoklasisty,
  - 5) ustaleniu zasad oceniania rozwiązań zadań wykorzystywanych do przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty, o których mowa w art. 9a ust. 2 pkt 2 ustawy o systemie oświaty, uwzględniających potrzeby edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne ucznia,
  - 6) zapewnieniu obecności i pomocy w czasie egzaminu ósmoklasisty nauczyciela wspomagającego ucznia w czytaniu lub pisaniu⁴ lub specjalisty odpowiednio z zakresu danego rodzaju niepełnosprawności, niedostosowania społecznego lub zagrożenia niedostosowaniem społecznym, jeżeli jest to niezbędne do uzyskania właściwego kontaktu z uczniem lub pomocy w obsłudze sprzętu specjalistycznego i środków dydaktycznych.
3. Możliwe sposoby dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty dla poszczególnych grup zdających wskazane są w **Tabelach 1.1–1.19**.

¹ [Dz.U. z 2022 r. poz. 2230.](#)

² [Dz.U. z 2023 r. poz. 900.](#)

³ [Dz.U. z 2023 r. poz. 103, z późn. zm.](#)

⁴ Pomoc nauczyciela wspomagającego może obejmować (a) tylko czytanie, (b) tylko pisanie, (c) czytanie i pisanie – w zależności od potrzeb. W każdym przypadku przebieg egzaminu musi być rejestrowany za pomocą urządzenia rejestrującego dźwięk.

4. Uczniowie⁵ uprawnieni do dostosowania:

Lp.	Uczeń:	Dostosowanie		Podstawa (dokument)
		formy	warunków	
1.	posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawność	tak	tak	orzeczenie ⁶
2.	posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niedostosowanie społeczne lub zagrożenie niedostosowaniem społecznym	nie	tak	orzeczenie
3.	posiadający orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania	nie	tak	orzeczenie
4.	chory lub niesprawny czasowo oraz uczeń z chorobami przewlekłymi	nie	tak	zaświadczenie o stanie zdrowia wydane przez lekarza, a w przypadku ucznia z chorobami przewlekłymi – również orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania
5.	posiadający opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, o specyficznych trudnościach w uczeniu się ⁷ : z dysleksją, z dysgrafią, z dysortografią, z dyskalkulią	nie	tak	opinia poradni psychologiczno-pedagogicznej ⁸
6.	który w roku szkolnym 2023/2024 był objęty pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole ze względu na: a. trudności adaptacyjne związane z wcześniejszym kształceniem za granicą b. zaburzenia komunikacji językowej c. sytuację kryzysową lub traumatyczną	nie	tak	pozytywna opinia rady pedagogicznej, a w przypadku uczniów z zaburzeniami komunikacji językowej – również opinia poradni psychologiczno-pedagogicznej
7.	o którym mowa w art. 165 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. <i>Prawo oświatowe</i> (cudzoziemiec), któremu ograniczona znajomość języka polskiego utrudnia zrozumienie czytanego tekstu	tak	tak	pozytywna opinia rady pedagogicznej
8.	obywatel Ukrainy	tak	tak	pozytywna opinia rady pedagogicznej
9.	z zaburzeniem widzenia barw	tak	nie	zaświadczenie o stanie zdrowia wydane przez lekarza

⁵ Ilekroć w niniejszym dokumencie jest mowa o „uczniu”, rozumie się przez to również słuchacza.

⁶ Orzeczenie wydane przez zespół orzekający działający w publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym publicznej poradni specjalistycznej, zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 września 2017 r. w sprawie orzeczeń i opinii wydawanych przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 1743, z późn. zm.).

⁷ Nie dotyczy to uczniów posiadających opinię dotyczącą objęcia danego ucznia opieką psychologiczno-pedagogiczną.

⁸ Opinia o specyficznych trudnościach w uczeniu się wydana przez zespół opiniujący publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym publicznej poradni specjalistycznej, albo niepublicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym niepublicznej poradni specjalistycznej, spełniającej warunki, o których mowa w art. 127 ust. 11 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. *Prawo oświatowe* (Dz.U. z 2023 r. poz. 900), tj. założonej zgodnie z art. 168 tej ustawy oraz zatrudniającej pracowników posiadających kwalifikacje określone dla pracowników publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych.

Zgodnie z przepisami § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 373, z późn. zm.) opinia poradni może być wydana uczniowi nie wcześniej niż po ukończeniu III klasy szkoły podstawowej i nie później niż do ukończenia szkoły podstawowej.

5. Możliwe sposoby dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty dla poszczególnych grup zdających:

 Tabela 1.1	<i>Uprawnieni do dostosowania</i>	Uczniowie z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera		
	<i>Podstawa uprawnienia</i>	Orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego		
	<i>Oznaczenie arkusza</i>	O*-200		
	<i>Czas trwania egzaminu z przedmiotów</i>	<i>język polski</i> do 180 minut	<i>matematyka</i> do 150 minut	<i>język obcy</i> do 135 minut

Możliwe sposoby dostosowania

(dyrektor szkoły zaznacza w [SIOEO](#) sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)

1. Arkusz dostosowany do dysfunkcji, który uwzględnia:
  - a) przedłużenie czasu
  - b) uprawnienie do nieprzenoszenia odpowiedzi na kartę odpowiedzi (tj. zaznaczanie odpowiedzi do zadań zamkniętych w zeszycie zadań egzaminacyjnych).

Czas pracy zapisany na stronie tytułowej arkusza jest obowiązujący (nie wymaga przedłużenia) – por. „Czas trwania egzaminu z przedmiotów” powyżej.

Do arkuszy z języków obcych nowożytnych dołączona jest płyta CD z dostosowanym nagraniem, tj. z wydłużonymi przerwami na zapoznanie się z zadaniami sprawdzającymi rozumienie ze słuchu i ich wykonanie.
2. Korzystanie z pomocy nauczyciela wspomagającego (może być członkiem zespołu nadzorującego) przy odczytywaniu poleceń i tekstów oraz przy zapisywaniu odpowiedzi zdającego (możliwe tylko wtedy, gdy w toku edukacji uczeń został wdrożony do takiej współpracy z nauczycielem).
3. Zapisywanie odpowiedzi do zadań na komputerze, jeżeli w toku edukacji zdający został wdrożony do tej formy pracy (możliwe wtedy, gdy głębokość zaburzenia grafii uniemożliwia odczytanie i dokonanie prawidłowej oceny odpowiedzi do zadań w pracy egzaminacyjnej LUB gdy zdający posługuje się alternatywnymi i wspomagającymi metodami komunikacji).
4. Obecność w sali osoby niezbędnej dla uzyskania właściwego kontaktu ze zdającym oraz/lub pomocy w obsłudze specjalistycznego sprzętu i środków dydaktycznych (osoba ta może być członkiem zespołu nadzorującego).
5. Dostosowanie miejsca pracy do dysfunkcji ucznia.

 Tabela 1.2	<i>Uprawnieni do dostosowania</i>	Uczniowie słabowidzący		
	<i>Podstawa uprawnienia</i>	Orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego		
	<i>Oznaczenie arkusza</i>	Arkusz zapisany czcionką 16 pkt: O*- 400 Arkusz zapisany czcionką 24 pkt: O*- 500		
	<i>Czas trwania egzaminu z przedmiotów</i>	<i>język polski</i>	<i>matematyka</i>	<i>język obcy</i>
	do 180 minut	do 150 minut	do 135 minut	

Możliwe sposoby dostosowania

(dyrektor szkoły zaznacza w [SIOEO](#) sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)

- Arkusz dostosowany do dysfunkcji (zapisany czcionką 16 pkt lub 24 pkt), który uwzględnia:
  - przedłużenie czasu
  - uprawnienie do nieprzenoszenia odpowiedzi na kartę odpowiedzi (tj. zaznaczanie odpowiedzi do zadań zamkniętych w zeszycie zadań egzaminacyjnych).

Czas pracy zapisany na stronie tytułowej arkusza jest obowiązujący (nie wymaga przedłużenia) – por. „Czas trwania egzaminu z przedmiotów” powyżej.

Do arkuszy z języków obcych nowożytnych dołączona jest płyta CD z dostosowanym nagraniem, tj. z wydłużonymi przerwami na zapoznanie się z zadaniami sprawdzającymi rozumienie ze słuchu i ich wykonanie.
- Arkusz w formie plików .pdf lub MS Word, nagrany na płycie CD (możliwe wtedy, gdy zdający korzysta z komputera).

Czas pracy zapisany na stronie tytułowej arkusza jest obowiązujący (nie wymaga przedłużenia) – por. „Czas trwania egzaminu z przedmiotów” powyżej.

Do arkuszy z języków obcych nowożytnych dołączona jest płyta CD z dostosowanym nagraniem, tj. z wydłużonymi przerwami na zapoznanie się z zadaniami sprawdzającymi rozumienie ze słuchu i ich wykonanie.
- Zapisywanie odpowiedzi do zadań na komputerze, jeżeli w toku edukacji uczeń został wdrożony do takiej formy pracy.
- Korzystanie z przyborów optycznych, którymi uczeń posługuje się na co dzień.
- Oświetlenie stanowiska pracy dostosowane do dysfunkcji ucznia.
- Korzystanie z pomocy nauczyciela wspomagającego (może być członkiem zespołu nadzorującego) w pisaniu i/lub czytaniu.

Dostosowanie możliwe tylko wtedy, gdy wada wzroku znacznie utrudnia lub uniemożliwia uczniowi czytanie i/lub pisanie oraz gdy w toku edukacji uczeń został wdrożony do takiej współpracy z nauczycielem.
- Zapewnienie obecności tyflop pedagoga (może być członkiem zespołu nadzorującego), jeżeli jest to niezbędne dla uzyskania właściwego kontaktu z uczniem oraz/lub pomocy w obsłudze specjalistycznego sprzętu i środków dydaktycznych.

 Tabela 1.3	<i>Uprawnieni do dostosowania</i>	Uczniowie niewidomi		
	<i>Podstawa uprawnienia</i>	Orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego		
	<i>Oznaczenie arkusza</i>	Arkusz w piśmie Braille'a: O*- 600 Arkusz w czarnodruku: O*- 660		
	<i>Czas trwania egzaminu z przedmiotów</i>	<i>język polski</i>	<i>matematyka</i>	<i>język obcy</i>
	do 180 minut	do 150 minut	do 135 minut	

Możliwe sposoby dostosowania

(dyrektor szkoły zaznacza w sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)

- Arkusz:
  - w piśmie Braille'a wraz z czarnodrukiem (oba materiały stanowią komplet) ALBO
  - wyłącznie w czarnodruku
 dostosowany do dysfunkcji, który uwzględnia przedłużenie czasu.

Czas pracy zapisany na stronie tytułowej arkusza jest obowiązujący (nie wymaga przedłużenia) – por. „Czas trwania egzaminu z przedmiotów” powyżej.

Do arkuszy z języków obcych nowożytnych dołączona jest płyta CD z dostosowanym nagraniem, tj. z bardzo długimi przerwami na zapoznanie się z zadaniami sprawdzającymi rozumienie ze słuchu i ich wykonanie.
- Arkusz w czarnodruku w formie plików .pdf lub MS Word, nagrany na płycie CD (możliwe wtedy, gdy zdający korzysta z komputera).

Do arkuszy z języków obcych nowożytnych dołączona jest płyta CD z dostosowanym nagraniem, tj. z bardzo długimi przerwami na zapoznanie się z zadaniami sprawdzającymi rozumienie ze słuchu i ich wykonanie.
- Korzystanie ze sprzętu i oprogramowania specjalistycznego, których zdający używa w procesie dydaktycznym.
- Korzystanie z pomocy nauczyciela wspomagającego (może być członkiem zespołu nadzorującego), który odczytuje uczniowi polecenia i teksty z czarnodruku oraz zapisuje odpowiedzi ucznia na kartkach dołączonych do czarnodruku (możliwe tylko wtedy, gdy w toku edukacji uczeń został wdrożony do takiej współpracy z nauczycielem).
- Zapewnienie obecności tyflop pedagoga (może być członkiem zespołu nadzorującego), jeżeli jest to niezbędne dla uzyskania właściwego kontaktu z uczniem oraz/lub pomocy w obsłudze specjalistycznego sprzętu i środków dydaktycznych.

 Tabela 1.4	<i>Uprawnieni do dostosowania</i>	Uczniowie niesłyszący Uczniowie słabosłyszący		
	<i>Podstawa uprawnienia</i>	Orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego		
	<i>Oznaczenie arkusza</i>	O*-700		
	<i>Czas trwania egzaminu z przedmiotów</i>	<i>język polski</i> do 180 minut	<i>matematyka</i> do 150 minut	<i>język obcy</i> do 135 minut

Możliwe sposoby dostosowania

(dyrektor szkoły zaznacza w [SIOEO](#) sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)

1. Arkusz dostosowany do dysfunkcji, który uwzględnia:
  - a) przedłużenie czasu
  - b) uprawnienie do nieprzenoszenia odpowiedzi na kartę odpowiedzi (tj. zaznaczanie odpowiedzi do zadań zamkniętych w zeszycie zadań egzaminacyjnych).

Czas pracy zapisany na stronie tytułowej arkusza jest obowiązujący (nie wymaga przedłużenia) – por. „Czas trwania egzaminu z przedmiotów” powyżej.

Do arkuszy z języków obcych nowożytnych nie jest dołączana płyta CD.
2. Zapewnienie w czasie egzaminu obecności surdopedagoga lub tłumacza języka migowego (może być członkiem zespołu nadzorującego), jeżeli jest to niezbędne dla uzyskania właściwego kontaktu z uczniem oraz/lub pomocy w obsłudze specjalistycznego sprzętu i środków dydaktycznych.
3. Przystąpienie do egzaminu w oddzielnej sali (zdający rozwiązuje zadania w arkuszu z danego języka obcego nowożytnego bez zadań sprawdzających rozumienie ze słuchu).

 Tabela 1.5	<i>Uprawnieni do dostosowania</i>	Uczniowie z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim		
	<i>Podstawa uprawnienia</i>	Orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego		
	<i>Oznaczenie arkusza</i>	O*-800		
	<i>Czas trwania egzaminu z przedmiotów</i>	<i>język polski</i> do 180 minut	<i>matematyka</i> do 150 minut	<i>język obcy</i> do 135 minut

Możliwe sposoby dostosowania

(dyrektor szkoły zaznacza w sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)

1. Arkusz dostosowany do dysfunkcji, który uwzględnia:
  - a) przedłużenie czasu
  - b) uprawnienie do nieprzenoszenia odpowiedzi na kartę odpowiedzi (tj. zaznaczanie odpowiedzi do zadań zamkniętych w zeszycie zadań egzaminacyjnych).

Czas pracy zapisany na stronie tytułowej arkusza jest obowiązujący (nie wymaga przedłużenia) – por. „Czas trwania egzaminu z przedmiotów” powyżej.

Do arkuszy z języków obcych nowożytnych dołączona jest płyta CD z nagraniem dostosowanym do potrzeb tej grupy uczniów, tj. w odpowiednim tempie, z wydłużonymi przerwami na zapoznanie się z zadaniami sprawdzającymi rozumienie ze słuchu i ich wykonanie.
2. Zapewnienie obecności specjalisty z zakresu niepełnosprawności (może być członkiem zespołu nadzorującego), jeżeli jest to niezbędne dla uzyskania właściwego kontaktu z uczniem oraz/lub pomocy w obsłudze specjalistycznego sprzętu i środków dydaktycznych.

 Tabela 1.6	<i>Uprawnieni do dostosowania</i>	Uczniowie z afazją		
	<i>Podstawa uprawnienia</i>	Orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego		
	<i>Oznaczenie arkusza</i>	O*-900		
	<i>Czas trwania egzaminu z przedmiotów</i>	<i>język polski</i> do 180 minut	<i>matematyka</i> do 150 minut	<i>język obcy</i> do 135 minut

Możliwe sposoby dostosowania

(dyrektor szkoły zaznacza w [SIOEO](#) sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)

1. Arkusz dostosowany do dysfunkcji, który uwzględnia:
  - a) przedłużenie czasu
  - b) uprawnienie do nieprzenoszenia odpowiedzi na kartę odpowiedzi (tj. zaznaczanie odpowiedzi do zadań zamkniętych w zeszyte zadań egzaminacyjnych).

Czas pracy zapisany na stronie tytułowej arkusza jest obowiązujący (nie wymaga przedłużenia) – por. „Czas trwania egzaminu z przedmiotów” powyżej.

Do arkuszy z języków obcych nowożytnych dołączona jest płyta CD z nagraniem dostosowanym do potrzeb tej grupy uczniów, tj. w odpowiednim tempie, z wydłużonymi przerwami na zapoznanie się z zadaniami sprawdzającymi rozumienie ze słuchu i ich wykonanie.
2. Korzystanie z pomocy nauczyciela wspomagającego (może być członkiem zespołu nadzorującego) przy odczytywaniu poleceń i tekstów oraz przy zapisywaniu odpowiedzi zdającego (możliwe tylko wtedy, gdy w toku edukacji uczeń został wdrożony do takiej współpracy z nauczycielem).
3. Zapisywanie odpowiedzi do zadań na komputerze, jeżeli w toku edukacji zdający został wdrożony do tej formy pracy (możliwe wtedy, gdy głębokość zaburzenia grafii uniemożliwia odczytanie i dokonanie prawidłowej oceny odpowiedzi do zadań w pracy egzaminacyjnej LUB gdy zdający posługuje się alternatywnymi i wspomagającymi metodami komunikacji).
4. Zapewnienie obecności specjalisty z zakresu niepełnosprawności, np. logopedy (może być członkiem zespołu nadzorującego), jeżeli jest to niezbędne dla uzyskania właściwego kontaktu z uczniem oraz/lub pomocy w obsłudze specjalistycznego sprzętu i środków dydaktycznych.

 Tabela 1.7	<i>Uprawnieni do dostosowania</i>	Uczniowie z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym		
	<i>Podstawa uprawnienia</i>	Orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego		
	<i>Oznaczenie arkusza</i>	O*-Q00		
	<i>Czas trwania egzaminu z przedmiotów</i>	<i>język polski</i> do 180 minut	<i>matematyka</i> do 150 minut	<i>język obcy</i> do 135 minut

Możliwe sposoby dostosowania

(dyrektor szkoły zaznacza w [SIOEO](#) sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)

1. Arkusz dostosowany do dysfunkcji, który uwzględnia:
  - a) przedłużenie czasu
  - b) uprawnienie do nieprzenoszenia odpowiedzi na kartę odpowiedzi (tj. zaznaczanie odpowiedzi do zadań zamkniętych w zeszyte zadań egzaminacyjnych).

Czas pracy zapisany na stronie tytułowej arkusza jest obowiązujący (nie wymaga przedłużenia) – por. „Czas trwania egzaminu z przedmiotów” powyżej.

Do arkuszy z języków obcych nowożytnych dołączona jest płyta CD z nagraniem dostosowanym do potrzeb tej grupy uczniów, tj. w odpowiednim tempie, z wydłużonymi przerwami na zapoznanie się z zadaniami sprawdzającymi rozumienie ze słuchu i ich wykonanie.
2. Zapisywanie odpowiedzi do zadań na komputerze (możliwe tylko wtedy, gdy w toku edukacji uczeń został wdrożony do tej formy pracy).
3. Korzystanie z pomocy nauczyciela wspomagającego (może być członkiem zespołu nadzorującego) w pisaniu i/lub czytaniu (możliwe tylko wtedy, gdy w toku edukacji uczeń został wdrożony do takiej współpracy z nauczycielem).
4. Dostosowanie miejsca pracy do dysfunkcji ucznia.

Tabela
1.8

<i>Uprawnieni do dostosowania</i>	Uczniowie z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną innymi przyczynami niż mózgowie porażenie dziecięce		
<i>Podstawa uprawnienia</i>	Uczniowie z czasową niesprawnością rąk Uczniowie z niepełnosprawnością ruchową: orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego Uczniowie z czasową niesprawnością rąk: zaświadczenie o stanie zdrowia wydane przez lekarza		
<i>Oznaczenie arkusza</i>	O*-100		
<i>Czas trwania egzaminu z przedmiotów</i>	<i>język polski</i>	<i>matematyka</i>	<i>język obcy</i>
	120 minut	100 minut	90 minut

Możliwe sposoby dostosowania

(dyrektor szkoły zaznacza w [SIOEO](#) sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)

1. Przedłużenie czasu.
2. Zaznaczanie odpowiedzi do zadań zamkniętych w zeszycie zadań egzaminacyjnych, bez przenoszenia ich na kartę odpowiedzi.
3. Zapisywanie odpowiedzi do zadań na komputerze (możliwe tylko wtedy, gdy w toku edukacji uczeń został wdrożony do tej formy pracy).
4. Korzystanie z pomocy nauczyciela wspomagającego (może być członkiem zespołu nadzorującego) w pisaniu i/lub czytaniu (możliwe tylko wtedy, gdy w toku edukacji uczeń został wdrożony do takiej współpracy z nauczycielem).
W przypadku egzaminu z języka obcego nowożytnego uczeń korzystający z pomocy nauczyciela wspomagającego ma obligatoryjnie przyznaną płytę CD z dostosowanym nagraniem wraz z przedłużeniem czasu trwania egzaminu.
5. Płyta CD do arkuszy standardowych z języka obcego nowożytnego z wydłużonymi przerwami na zapoznanie się z zadaniami sprawdzającymi rozumienie ze słuchu i ich wykonanie.
Przyznanie tego dostosowania oznacza obligatoryjne przyznanie dostosowania określonego w pkt 1. w maksymalnym wymiarze, tj. przedłużenia czasu przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty o 45 minut.
6. Dostosowanie miejsca pracy do dysfunkcji ucznia.

Tabela
1.9

<i>Uprawnieni do dostosowania</i>	Uczniowie, o których mowa w art. 165 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. <i>Prawo oświatowe (cudzoziemcy)</i> , którym ograniczona znajomość języka polskiego utrudnia zrozumienie czytanego tekstu		
<i>Podstawa uprawnienia</i>	Pozytywna opinia rady pedagogicznej		
<i>Oznaczenie arkusza</i>	W przypadku arkuszy z języka polskiego i matematyki: O*- C00 W przypadku arkuszy z języka obcego: OJ**- 100		
<i>Czas trwania egzaminu z przedmiotów</i>	<i>język polski</i>	<i>matematyka</i>	<i>język obcy</i>
	do 180 minut	do 150 minut	90 minut

Możliwe sposoby dostosowania

(dyrektor szkoły zaznacza w sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)

1. Arkusz z języka polskiego i matematyki dostosowany do potrzeb zdających.
W przypadku arkusza z języka polskiego dostosowanie obejmuje również zasady oceniania rozwiązań zadań.
Czas pracy zapisany na stronie tytułowej arkusza z języka polskiego i matematyki jest obowiązujący (nie wymaga przedłużenia).
2. Pomoc nauczyciela (członka zespołu nadzorującego), który przed przystąpieniem ucznia do pracy odczytuje z arkusza rezerwowego jeden raz głośno, po kolei wszystkie teksty liczące po 250 wyrazów lub więcej, stanowiące podstawę zadań egzaminu ósmoklasisty z języka polskiego (możliwe tylko wtedy, gdy poważne trudności w samodzielnym czytaniu i rozumieniu dłuższego tekstu zostały wskazane w opinii rady pedagogicznej).
3. Przystąpienie do egzaminu w oddzielnej sali (dotyczy egzaminu ósmoklasisty z języka polskiego i matematyki).
4. Możliwość korzystania ze słownika dwujęzycznego w wersji papierowej lub elektronicznej (język polski – język rodzimy zdającego i język rodzimy zdającego – język polski, z zastrzeżeniem że w przypadku egzaminu z języka obcego nie może być to słownik języka, z którego uczeń zdaje egzamin). Słownik zapewnia szkoła lub uczeń.

 Tabela 1.10	<i>Uprawnieni do dostosowania</i>	Uczniowie z niepełnosprawnościami sprzężonymi		
	<i>Podstawa uprawnienia</i>	Orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego		
	<i>Oznaczenie arkusza</i>	Właściwe dla danych niepełnosprawności sprzężonych		
	<i>Czas trwania egzaminu z przedmiotów</i>	<i>język polski</i> do 180 minut	<i>matematyka</i> do 150 minut	<i>język obcy</i> do 135 minut

Możliwe sposoby dostosowania

(sposób zamawiania arkuszy dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi jest opisany w pkt 28 *Komunikatu*)

1. Arkusz dostosowany do dysfunkcji, zamówiony w porozumieniu (w formie pisemnej) z dyrektorem właściwej okręgowej komisji egzaminacyjnej **do 16 listopada 2023 r.**
2. Skorzystanie z dostosowań przewidzianych dla poszczególnych rodzajów niepełnosprawności. Dostosowanie takie wymaga pisemnego porozumienia dyrektora szkoły z dyrektorem właściwej okręgowej komisji egzaminacyjnej **do 16 listopada 2023 r.**

 Tabela 1.11	<i>Uprawnieni do dostosowania</i>	Uczniowie ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się : z dysleksją, z dysgrafią, z dysortografią, z dyskalkulią		
	<i>Podstawa uprawnienia</i>	Opinia poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej		
	<i>Oznaczenie arkusza</i>	O*-100		
	<i>Czas trwania egzaminu z przedmiotów</i>	<i>język polski</i>	<i>matematyka</i>	<i>język obcy</i>
		120 minut	100 minut	90 minut

Możliwe sposoby dostosowania

(dyrektor szkoły zaznacza w sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)

- Zaznaczanie odpowiedzi do zadań zamkniętych w zeszyte zadań egzaminacyjnych, bez przenoszenia ich na kartę odpowiedzi.
- Przedłużenie czasu, jeżeli zachodzi taka uzasadniona potrzeba (możliwe tylko wtedy, gdy w toku edukacji szkolnej uczeń korzystał z takiego sposobu wyrównywania szans edukacyjnych w związku z posiadaną opinią i fakt ten jest udokumentowany). Przedłużenie czasu dotyczy egzaminu z:
  - z języka polskiego – w przypadku opinii o dysleksji lub dysortografii, **lub dysgrafii**
  - z matematyki – w przypadku opinii o dyskalkulii lub dysleksji, **lub dysortografii, lub dysgrafii**
  - z języków obcych nowożytnych – w przypadku opinii o dysleksji **lub dysortografii, lub dysgrafii.**

Aktualizacja z dnia 21 listopada 2023 r.
- Zapisywanie odpowiedzi do zadań na komputerze (możliwe tylko wtedy, gdy głębokość zaburzenia grafii uniemożliwia odczytanie i dokonanie prawidłowej oceny odpowiedzi do zadań w pracy egzaminacyjnej oraz gdy w toku edukacji uczeń został wdrożony do tej formy pracy).
- Korzystanie z pomocy nauczyciela wspomagającego (może być członkiem zespołu nadzorującego), który zapisuje odpowiedzi zdającego do zadań otwartych (możliwe tylko wtedy, gdy głębokość zaburzenia grafii uniemożliwia odczytanie odpowiedzi do zadań w pracy egzaminacyjnej i gdy uczeń w toku edukacji został wdrożony do takiej współpracy z nauczycielem).

W przypadku egzaminu z języka obcego nowożytnego uczeń korzystający z pomocy nauczyciela wspomagającego ma obligatoryjnie przyznaną płytę CD z dostosowanym nagraniem, tj. z wydłużonymi przerwami na zapoznanie się z zadaniami sprawdzającymi rozumienie ze słuchu i ich wykonanie. Korzystanie z płyty z dostosowanym nagraniem wymaga przyznania dostosowania określonego w pkt 2. w maksymalnym wymiarze, tj. przedłużenia czasu przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty o 45 minut.
- Pomoc nauczyciela (członka zespołu nadzorującego), który przed przystąpieniem ucznia do pracy odczytuje z arkusza rezerwowego jeden raz głośno, po kolei wszystkie teksty liczące po 250 wyrazów lub więcej, stanowiące podstawę zadań egzaminu ósmoklasisty z języka polskiego (możliwe tylko wtedy, gdy głęboka dysleksja znacznie utrudnia samodzielne czytanie i zrozumienie dłuższego tekstu lub wtedy, kiedy poważne trudności w samodzielnym czytaniu i rozumieniu dłuższego tekstu zostały wskazane w opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej).

6. Zastosowanie szczegółowych zasad oceniania rozwiązań zadań otwartych, uwzględniających specyficzne trudności w uczeniu się:
- a) z języka polskiego – w przypadku opinii o dysleksji lub dysortografii, **lub dysgrafii**.
  - b) z matematyki – w przypadku opinii o dyskalkulii lub dysleksji, **lub dysortografii, lub dysgrafii**
  - c) z języków obcych nowożytnych – w przypadku opinii o dysleksji **lub dysortografii, lub dysgrafii**.

Aktualizacja z dnia 21 listopada 2023 r.

7. Możliwość korzystania z kalkulatora na egzaminie ósmoklasisty z matematyki, jeżeli takie dostosowanie jest wskazane (bezpośrednio wyrażone) w opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej o dyskalkulii i w toku edukacji szkolnej uczeń korzystał z takiego sposobu wyrównywania szans edukacyjnych w związku z posiadaną opinią i fakt ten jest udokumentowany.

 Tabela 1.12	<i>Uprawnieni do dostosowania</i>	Uczniowie z chorobami przewlekłymi		
	<i>Podstawa uprawnienia</i>	Orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania lub zaświadczenie o stanie zdrowia wydane przez lekarza		
	<i>Oznaczenie arkusza</i>	O*-100		
	<i>Czas trwania egzaminu z przedmiotów</i>	<i>język polski</i>	<i>matematyka</i>	<i>język obcy</i>
		120 minut	100 minut	90 minut

Możliwe sposoby dostosowania

(dyrektor szkoły zaznacza w [SIOEO](#) sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)

- Korzystanie z zaleconego przez lekarza sprzętu medycznego i leków koniecznych ze względu na chorobę.

W przypadku uczniów ze stwierdzoną cukrzycą korzystających z pompy insulinowej dopuszcza się możliwość korzystania z telefonu komórkowego z aplikacją do mierzenia poziomu glukozy. W takim przypadku uczeń może przystąpić do egzaminu w odrębnej sali albo – jeżeli przystępuje do egzaminu w sali z innymi zdającymi – uczeń nie losuje numeru stolika, przy którym pracuje podczas egzaminu; przewodniczący zespołu nadzorującego wskazuje stół możliwie najbliższy stanowiska zespołu nadzorującego. Przed wejściem na salę egzaminacyjną uczeń przekazuje telefon przewodniczącemu zespołu nadzorującego, który upewnia się, że sygnały przychodzące są wyłączone i umieszcza telefon na stole, przy którym pracuje ZN. Uczeń sygnalizuje konieczność skorzystania z telefonu przez podniesienie ręki.
- Dostosowanie warunków przystępowania do egzaminu do specyfiki choroby.
- Przedłużenie czasu, w zależności od potrzeb (możliwe tylko wtedy, gdy w toku edukacji szkolnej uczeń korzystał z takiego sposobu wyrównywania szans edukacyjnych w związku ze stanem zdrowia i fakt ten jest udokumentowany).
- Korzystanie z pomocy nauczyciela wspomagającego (może być członkiem zespołu nadzorującego) w pisaniu i/lub czytaniu, jeżeli choroba uniemożliwia pisanie i/lub czytanie (możliwe tylko wtedy, gdy uczeń w toku edukacji został wdrożony do takiej współpracy z nauczycielem).

W przypadku egzaminu z języka obcego nowożytnego uczeń korzystający z pomocy nauczyciela wspomagającego ma obligatoryjnie przyznaną płytę CD z dostosowanym nagraniem, tj. z wydłużonymi przerwami na zapoznanie się z zadaniami sprawdzającymi rozumienie ze słuchu i ich wykonanie. Korzystanie z płyty z dostosowanym nagraniem wymaga przyznania dostosowania określonego w pkt 3. w maksymalnym wymiarze, tj. przedłużenia czasu przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty o 45 minut.

 Tabela 1.13	<i>Uprawnieni do dostosowania</i>	Uczniowie chorzy lub niesprawni czasowo		
	<i>Podstawa uprawnienia</i>	Zaświadczenie o stanie zdrowia wydane przez lekarza		
	<i>Oznaczenie arkusza</i>	O*-100		
	<i>Czas trwania egzaminu z przedmiotów</i>	<i>język polski</i>	<i>matematyka</i>	<i>język obcy</i>
		120 minut	100 minut	90 minut

Możliwe sposoby dostosowania

(dyrektor szkoły zaznacza w [SIOEO](#) sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)

1. Korzystanie z zaleconego przez lekarza sprzętu medycznego i leków koniecznych ze względu na chorobę.

2. Dostosowanie warunków przystępowania do egzaminu do specyfiki choroby.

3. Korzystanie z pomocy nauczyciela wspomagającego (może być członkiem zespołu nadzorującego), który zapisuje odpowiedzi dyktowane przez zdającego (możliwe wtedy, gdy uczeń nie może pisać sam i przystępuje do egzaminu w oddzielnej sali).

W przypadku egzaminu z języka obcego nowożytnego uczeń korzystający z pomocy nauczyciela wspomagającego ma obligatoryjnie przyznaną płytę CD z dostosowanym nagraniem, tj. z wydłużonymi przerwami na zapoznanie się z zadaniami sprawdzającymi rozumienie ze słuchu i ich wykonanie. Korzystanie z płyty z dostosowanym nagraniem wymaga przyznania dostosowania określonego w pkt 19. Komunikatu w maksymalnym wymiarze, tj. przedłużenia czasu przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty o 45 minut.

 Tabela 1.14	<i>Uprawnieni do dostosowania</i>	Uczniowie niedostosowani społecznie lub zagrożeni niedostosowaniem społecznym		
	<i>Podstawa uprawnienia</i>	Orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego		
	<i>Oznaczenie arkusza</i>	O*-100		
	<i>Czas trwania egzaminu z przedmiotów</i>	<i>język polski</i>	<i>matematyka</i>	<i>język obcy</i>
		120 minut	100 minut	90 minut

Możliwe sposoby dostosowania

(dyrektor szkoły zaznacza w [SIOEO](#) sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)

1. Zapewnienie obecności specjalisty, odpowiednio pedagoga resocjalizacji lub socjoterapeuty (może być członkiem zespołu nadzorującego), jeżeli jest to niezbędne dla uzyskania właściwego kontaktu z uczniem.

2. Przedłużenie czasu, w zależności od potrzeb (możliwe tylko wtedy, gdy w toku edukacji szkolnej uczeń korzystał z takiego sposobu wyrównywania szans edukacyjnych w związku z zaleceniami określonymi w orzeczeniu i fakt ten jest udokumentowany).

3. Przystąpienie do egzaminu w oddzielnej sali.

 Tabela 1.15	<i>Uprawnieni do dostosowania</i>	Uczniowie, którzy znaleźli się w sytuacji kryzysowej lub traumatycznej		
	<i>Podstawa uprawnienia</i>	Pozytywna opinia rady pedagogicznej		
	<i>Oznaczenie arkusza</i>	O*-100		
	<i>Czas trwania egzaminu z przedmiotów</i>	<i>język polski</i>	<i>matematyka</i>	<i>język obcy</i>
		120 minut	100 minut	90 minut

Możliwe sposoby dostosowania

(dyrektor szkoły zaznacza w [SIOEO](#) sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)

1. Zapewnienie obecności specjalisty (może być członkiem zespołu nadzorującego), jeżeli jest to niezbędne dla uzyskania właściwego kontaktu ze zdającym.
2. Przedłużenie czasu, w zależności od potrzeb.
3. Przystąpienie do egzaminu w oddzielnej sali.

 Tabela 1.16	<i>Uprawnieni do dostosowania</i>	Uczniowie, którzy mają trudności adaptacyjne związane z wcześniejszym kształceniem za granicą		
	<i>Podstawa uprawnienia</i>	Pozytywna opinia rady pedagogicznej		
	<i>Oznaczenie arkusza</i>	O*-100		
	<i>Czas trwania egzaminu z przedmiotów</i>	<i>język polski</i>	<i>matematyka</i>	<i>język obcy</i>
		120 minut	100 minut	90 minut

Możliwe sposoby dostosowania

(dyrektor szkoły zaznacza w [SIOEO](#) sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)

1. Przedłużenie czasu, w zależności od potrzeb (możliwe tylko wtedy, gdy w toku edukacji szkolnej uczeń korzystał z takiego sposobu wyrównywania szans edukacyjnych w związku z trudnościami adaptacyjnymi związanymi z wcześniejszym kształceniem za granicą, i fakt ten jest udokumentowany).
2. Przystąpienie do egzaminu w oddzielnej sali.
3. Zastosowanie szczegółowych zasad oceniania rozwiązań zadań otwartych z języka polskiego, jak dla uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się, jeżeli zachodzi taka uzasadniona potrzeba.
4. Możliwość korzystania ze słownika dwujęzycznego w wersji papierowej lub elektronicznej (język polski – język rodzimy zdającego i język rodzimy zdającego – język polski, z zastrzeżeniem że w przypadku egzaminu z języka obcego nie może być to słownik języka, z którego uczeń zdaje egzamin). Słownik zapewnia szkoła lub uczeń.

 Tabela 1.17	<i>Uprawnieni do dostosowania</i>	Uczniowie z zaburzeniami komunikacji językowej		
	<i>Podstawa uprawnienia</i>	Pozytywna opinia rady pedagogicznej lub opinia poradni psychologiczno-pedagogicznej		
	<i>Oznaczenie arkusza</i>	O*-100		
	<i>Czas trwania egzaminu z przedmiotów</i>	<i>język polski</i>	<i>matematyka</i>	<i>język obcy</i>
		120 minut	100 minut	90 minut

Możliwe sposoby dostosowania

(dyrektor szkoły zaznacza w sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez pełnoletniego zdającego ALBO rodziców [prawnych opiekunów] niepełnoletniego zdającego)

- Przedłużenie czasu, w zależności od potrzeb (możliwe tylko wtedy, gdy w toku edukacji szkolnej uczeń korzystał z takiego sposobu wyrównywania szans edukacyjnych w związku z zaburzeniami komunikacji językowej, i fakt ten jest udokumentowany).
- Korzystanie z pomocy nauczyciela wspomagającego (może być członkiem zespołu nadzorującego) w pisaniu i/lub czytaniu (możliwe tylko wtedy, gdy uczeń w toku edukacji został wdrożony do takiej współpracy z nauczycielem).
W przypadku egzaminu z języka obcego nowożytnego przyznanie tego dostosowania oznacza obligatoryjne przyznanie płyty CD z dostosowanym nagraniem wraz z przedłużeniem czasu trwania egzaminu (patrz pkt 4.).
- Zastosowanie szczegółowych zasad oceniania rozwiązań zadań otwartych z języka polskiego oraz języków obcych nowożytnych, jak dla uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się, jeżeli zachodzi taka uzasadniona potrzeba.
- Płyta CD do arkuszy standardowych z języka obcego nowożytnego z wydłużonymi przerwami na zapoznanie się z zadaniami sprawdzającymi rozumienie ze słuchu i ich wykonanie.
Przyznanie tego dostosowania oznacza obligatoryjne przyznanie dostosowania określonego w pkt 1. w maksymalnym wymiarze, tj. przedłużenia czasu przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty o 45 minut.

Tabela
1.18

*Uprawnieni
do dostosowania*

Dzieci i młodzież będący **obywatelami Ukrainy**, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa albo którzy przebywają legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w przypadku gdy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium Ukrainy od dnia 24 lutego 2022 r. w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa

*Podstawa
uprawnienia*

Pozytywna opinia rady pedagogicznej

Oznaczenie arkusza

W przypadku arkuszy z języka polskiego i matematyki: O****U-C00**

W przypadku arkuszy z języka obcego: OJ***U-100**

*Czas trwania egzaminu
z przedmiotów*

<i>język polski</i>	<i>matematyka</i>	<i>język obcy</i>
do 210 minut	100 minut	90 minut

Możliwe sposoby dostosowania

(dyrektor szkoły zaznacza w [SIOEO](#) sposoby dostosowania wskazane przez radę pedagogiczną oraz zaakceptowane przez rodziców [opiekunów] niepełnoletniego zdającego)

1. Arkusze dostosowane do potrzeb zdających:

- 1) arkusz z języka polskiego – arkusz treściowo tożsamy z arkuszem dla ucznia, o którym mowa w art. 165 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. *Prawo oświatowe* (cudzoziemiec), któremu ograniczona znajomość języka polskiego utrudnia zrozumienie czytanego tekstu, z kolejnymi dostosowaniami, tj. instrukcje oraz polecenia w dwóch językach: w języku polskim oraz w tłumaczeniu na język ukraiński, ale: teksty i zadania w języku polskim, zapisywanie rozwiązań do zadań – w języku polskim; w przypadku arkusza z języka polskiego dostosowanie obejmuje również zasady oceniania rozwiązań zadań
- 2) arkusz z matematyki – arkusz treściowo tożsamy z arkuszem dla ucznia, o którym mowa w art. 165 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. *Prawo oświatowe* (cudzoziemiec), któremu ograniczona znajomość języka polskiego utrudnia zrozumienie czytanego tekstu, ale pełna treść arkusza, tj. instrukcje, polecenia do zadań, treść zadań w dwóch językach: w języku polskim oraz w tłumaczeniu na język ukraiński; zapisywanie rozwiązań zadań możliwe w języku ukraińskim
- 3) arkusz z języka obcego nowożytnego – arkusz treściowo tożsamy z arkuszem w formie standardowej („100”), z dostosowaniami, tj. instrukcje oraz polecenia w dwóch językach: w języku polskim oraz w tłumaczeniu na język ukraiński, zadania w języku obcym, zapisywanie rozwiązań do zadań – w języku obcym. W przypadku zadań sprawdzających rozumienie ze słuchu uczniowie korzystają z płyty przygotowanej do arkusza standardowego („100”) z poleceniami w języku polskim.

Czas pracy zapisany na stronie tytułowej arkusza jest obowiązujący (nie wymaga przedłużenia)
– por. „Czas trwania egzaminu z przedmiotów” powyżej.

2. Możliwość przystąpienia do egzaminu w oddzielnej sali (dotyczy egzaminu ósmoklasisty z języka polskiego), jeżeli – ze względu na przedłużenie czasu przeprowadzania egzaminu do 210 minut – jest to konieczne do przeprowadzenia egzaminu dla wszystkich zdających w niezakłócony sposób.
3. Możliwość korzystania ze słownika dwujęzycznego w wersji papierowej lub elektronicznej (język polski – język ukraiński i język ukraiński – język polski) na egzaminie z języka polskiego. Słownik zapewnia szkoła lub uczeń.
4. Zapewnienie obecności specjalisty, np. psychologa, pedagoga (może być członkiem zespołu nadzorującego), jeżeli jest to niezbędne dla uzyskania właściwego kontaktu ze zdającym lub zapewnienia wsparcia psychologicznego.
5. Zapewnienie obecności tłumacza (język polski – język ukraiński), który przekaże zdającym informacje dotyczące zasad przeprowadzania egzaminu przekazywanych przed rozpoczęciem pracy z arkuszem egzaminacyjnym. Tłumacz może być członkiem zespołu nadzorującego.
6. Pomoc nauczyciela (członka zespołu nadzorującego), który przed przystąpieniem ucznia do pracy odczytuje z arkusza rezerwowego jeden raz głośno, po kolei wszystkie teksty liczące po 250 wyrazów lub więcej, stanowiące podstawę zadań egzaminu ósmoklasisty z <u>języka polskiego</u> (możliwe w przypadku, gdy uczeń rozumie język polski, jednak ma problemy z płynnym czytaniem tekstu pisanego).
7. Skorzystanie z dostosowań przewidzianych w <i>Komunikacie</i> dla poszczególnych grup zdających. Dostosowanie takie <u>wymaga pisemnego porozumienia</u> dyrektora szkoły z dyrektorem właściwej okręgowej komisji egzaminacyjnej.

 Tabela 1.19	<i>Uprawnieni do dostosowania</i>	Uczniowie z zaburzeniem widzenia barw		
	<i>Podstawa uprawnienia</i>	Zaświadczenie o stanie zdrowia wydane przez lekarza		
	<i>Oznaczenie arkusza</i>	O*-K00		
	<i>Czas trwania egzaminu z przedmiotów</i>	<i>język polski</i>	<i>matematyka</i>	<i>język obcy</i>
	120 minut	100 minut	90 minut	

Możliwe sposoby dostosowania

(sposób zamawiania arkuszy dla uczniów z zaburzeniem widzenia barw jest opisany w pkt 28 *Komunikatu*)

1. Arkusz dostosowany do dysfunkcji, zamówiony w porozumieniu (w formie pisemnej) z dyrektorem właściwej okręgowej komisji egzaminacyjnej do 16 listopada 2023 r. Arkusz uwzględnia uprawnienie do nieprzenoszenia odpowiedzi na kartę odpowiedzi, tj. zaznaczanie odpowiedzi do zadań zamkniętych w zeszytach zadań egzaminacyjnych.